

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma:
Felülvizsgálva:

2002. szeptember 25.
2012. január 04.

1. AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA**

1.1. Termékazonosító:

A keverék kereskedelmi neve: **Ultra Sol fertőtlenítő hatású kéztisztítószer**
Szinonimák: --

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása illetve ellenjavallt felhasználása:

A keverék ajánlott felhasználása: Fertőtlenítő hatású kéztisztítószer alkalmas a kéz fertőtlenítő tisztítására háztartásokban, szociális és egészségügyi intézményekben, közterületi tisztálkodó helyiségekben és WC-ben, bevásárlóközpontokban, éttermekben, nagykonyhákban, élelmiszereket előállító és forgalmazó üzemekben.

Ajánlott a professzionális felhasználók körében és a háztartásokban is.

Hatásspektrum: baktericid.

Ellenjavallt felhasználás: Ne használjuk más tisztító- illetve fertőtlenítőszerrel együtt.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

A gyártó és a forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
Honlap: www.evmzrt.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám:

Cím: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSz)**
1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: 06-80-20-11-99 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

2. VESZÉLYESSÉG SZERINTI BESOROLÁS**

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása: A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EÜM rendelet értelmében nem veszélyes keverék.

Osztályozás a 44/2000 (XII. 27.) EÜM rendelet szerint:

Veszélyjel: nem veszélyes termék, nincs kötelezően feltüntetendő veszélyjel

R mondatok: nincs kötelezően feltüntetendő R mondat

A legfontosabb kedvezőtlen fiziko-kémiai, az emberi egészséget és a környezetet érintő hatások: A termék zsiróoldó hatása miatt a kezét kiszáradhatja. A termék a szemet irritálhatja.

2.2. Címkézési elemek:

Veszélyjelek és szimbólumok: nincs

R mondatok: nincs kötelezően feltüntetendő R mondat

S mondatok: nincs kötelezően feltüntetendő R mondat

2.3. Egyéb veszélyek: Más tisztító- illetve fertőtlenítőszerrel nem keverhető. Vigyázzunk, hogy a termék szembe nem kerüljön!

3. ÖSSZETÉTEL VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK**

Veszélyes összetevők:

Megnevezés	koncentráció m/m%	CAS szám	EC szám	Index szám	Besorolás 67/548 EKG 1999/45 EK	Besorolás 1272/2008 EK
Polietilén-glikol-6-kapril-glicerid	< 5,0 %	361459-38-3	polimer	--	Xi, R 41	--
Benzil-(C8-18)-alkil-dimetil-ammónium klorid	< 5,0 %	63449-41-2/ 68424-85-1	264-151-6/ 270-325-2	612-140-00-5	C, Xn, N R 21/22-34-50	Acute Tox. 4 Skin Corr. 1B Aquatic Acute 1 H302-H312 H400 H314
Didecil-dimetil-ammónium-klorid	< 5,0 %	7173-51-5	230-525-2	612-131-00-6	C, Xn, N R 10-22-34 R 50-67	Acute Tox. 3 Skin Corr. 1B Aquatic Acute 1 H301-H314- H400

A táblázatban megadott veszélyes összetevők közül egyik komponens sem rendelkezik expozíciós határértékkel.

A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők veszélyjelei, R és H mondatai: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és lábbelit el kell távolítani, az érintett testrészeket bő vízzel le kell mosni, kivéve, ha a fertőtlenítés a cél. Használat után, ha bőrünk kiszáradna, használjunk bőrtápláló krémet.

Szembe kerülés esetén: A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet 10 percre friss vízzel kell öblíteni a szemhéjszélek széthúzása közben, és a szemgolyó egyidejű mozgatásával Szemsérülés esetén orvosi ellátás szükséges.

Lenyelés: A sérült szájüregét bő ivóvízzel mossuk ki, és itassunk 0,5 liter kellemesen hűvös ivóvizet. Hánytatni tilos. Ha a panaszok pár óra múlva is fennállnak, forduljunk orvoshoz. Nagyobb mennyiségű termék lenyelése esetén forduljunk orvoshoz.

Egyéni védőfelszerelés elsősegélynyújtó számára: Védőkesztyű ajánlott, illetve nagy területen való kiömlés esetén védőcipő (csúszós padozat/felület).

4.2. **A legfontosabb- akut és késleltetett- tünetek és hatások:** A 4.1. pontban megadottakon kívül nem ismertek.

4.3. **A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:** Késleltetett hatások nem ismertek.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

5.1. Oltóanyag

Alkalmazható tűzoltószerek: Víz, szén-dioxid (CO₂), tűzoltóhab és por.

Nem alkalmazható tűzoltószerek: Nem ismert.

5.2. **A keverékből származó különleges veszélyek:** Magas hőmérséklet esetén hőbomlás következtében felszabadulhat füst/gáz.

5.3. **Tűzoltóknak szóló javaslat:** Nagy tűz esetén levegőtől független légzőkészülék és hő ellen védőöltözet.

Egyéb: Az oltásnál használt oltóanyag csatornába, felszíni és talajvízbe való bekerülését, ha lehetséges, akadályozzuk meg.

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL**

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és veszélyhelyzeti eljárások

6.1.1. **Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében:** Kerüljük a szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. A kiömlött keverék a padozat síkosságát okozhatja, viseljünk gumicsizmát, védőkesztyűt. Zárt helyiség esetén megfelelő szellőzésről gondoskodjunk.

6.1.2. **A sürgősségi ellátók esetében:** Kerüljük a szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. A kiömlött keverék a padozat síkosságát okozhatja, viseljünk gumicsizmát, védőkesztyűt. Zárt helyiség esetén megfelelő szellőzésről gondoskodjunk. Véletlen csatornába és vízfolyásokba ömlés esetén, ha van a veszélyelhárítási terv alapján járjunk el. Ha nincs, nagy mennyiségű vízzel kell hígítani.

6.2. **Környezetvédelmi óvintézkedések:** Kerüljük el a talajvízbe és folyóvízbe, a talajba vagy a környezetbe kerülést. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és szennyvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi szabályozás szerinti hatóságot (pl.: katasztrófavédelmi szerveket, környezetvédelmi és vízügyi hatóságot).

6.3. **A területi elhatárolás és a szennyezésmérsítési módszerei és anyagai:** A szabadba jutott keveréket védőgáttal körül kell venni. A kiömlött keveréket megfelelő abszorbeáló szerrel (közömbös ásványi eredetű nedvszívó anyaggal pl.: földdel, homokkal vagy univerzális abszorbenssel) fel kell itatni. Össze kell gyűjteni felcímkézett zárható, jelölt tárolótartályba. Kerülni kell a csatornahálózatba, talajba- és a folyóvizekbe való bekerülést. Véletlenszerű kiömlés és felszíni vizekbe kerülés esetén a keveréket hígítani kell nagy mennyiségű vízzel. A maradékot bő vízzel el kell mosni.

6.4 **Hivatkozás más szakaszokra:** Lásd 8. és 13. pont.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**

7.1. **A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:** Használat közben az evés, ivás és a dohányzás tilos. Használat után az edényzetet zárjuk vissza. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat.

7.2. **A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt**

Tárolás: Tárolja eredeti csomagolásban, zárt edényzetben, közvetlen napfénytől, hőforrástól védett, száraz, fagymentes, hűvös helyen, max. 25 °C-on. Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.

7.3. **Meghatározott végfelhasználás:** Fertőtlenítő hatású kéztisztítószer. Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon, a címkén vagy a gyártó honlapján találhatóak: www.evmzrt.hu

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM**

8.1. Ellenőrzési paraméterek

A keverék a munkahelyi légtérben megengedhető határértékkel a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelete szerint nem szabályozott. A 3. pontban megadott veszélyes összetevők közül egyik sem rendelkezik a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelete szerint expozíciós határértékkel.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés

Biztosítsunk a dolgozóknak a keverék tulajdonságainak megismerését, és a környezet védelmét. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat, a keverék használata közben az evés, ivás és a dohányzás tilos. Evés előtt mossunk kezet meleg szappanos vízzel. Szembe kerülés esetén a szemet bő vízzel azonnal mossuk ki, és forduljunk orvoshoz.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök

a) **Szem-/ arcvédelem:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

b) **Bőrvédelem:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

c) **Kézvédelem:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

d) **Légutak védelme:** Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.

e) **Hővesztély:** A megadott tárolási feltételeket betartva hővesztéllyel nem kell számolni a termék használata során.

8.2.3. Környezeti expozíció-ellenőrzések

Tartsuk be a kezelési és tárolási útmutatót és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy a keverék ne ömölhessen folyóvízbe, ne kerülhessen a talajba és a szennyvízbe.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

9.1. Alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Külső:	Folyadék
Szín:	Színtelen
Szag:	Illatosított
Szag küszöbérték:	Illatosított
pH (natúr):	6,5 – 8,5
Olvadáspont/ fagyáspont, °C:	Nem meghatározott
Kezdeti forráspont és forrásponttartomány, °C:	Nem meghatározott
Lobbanáspont, °C:	Nem meghatározott
Párolgási sebesség:	Nem meghatározott
Tűzvesztélyesség (szilárd, gázhalmazállapot):	Nem tűzvesztélyes
Felső/ alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	Nem meghatározott
Gőznyomás (20 °C):	Nem meghatározott
Gőzsűrűség :	Nem meghatározott
Relatív sűrűség (vízre vonatkozóan):	kb. 1,00
Oldékonyság:	
oldékonyság vízben:	Oldódik
oldékonyság oldószerben:	Nem meghatározott
Megoszlási hányados n-oktanol/víz:	Nem meghatározott
Öngyulladási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Bomlási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Viszkozitás, mPas:	Nem meghatározott

** felülvizsgálat során változott

Biztonsági adatlap

2. oldal / összesen 4 oldal

Ultra Sol fertőtlenítő hatású kéztisztítószer

7. változat

- Robbanásveszélyes tulajdonságok: Nem ismert
Oxidáló tulajdonság: Oxidáló tulajdonságot nem mutat
- 9.2. **Egyéb információk:**
Sűrűség (20 °C), kg/m³: kb. 1000

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG**

- 10.1. **Reakciókészség:** Anionos felületaktív anyagok, más fertőtlenítőszer, erős oxidáló és redukáló szerek, erős lúgok.
10.2. **Kémiai stabilitás:** 0- 40 °C között és normál nyomáson a termék stabil.
10.3. **Veszélyes reakciók lehetősége:** Tömény erős lúg és hő hatására ammónia fejlődhet.
10.4. **Kerülendő körülmények:** Óvni kell a magas hőmérséklettől, közvetlen napsütéstől, sugárzó hőtől.
10.5. **Nem összeférhető anyagok:** Anionos felületaktív anyagok, más fertőtlenítőszer, erős oxidáló szerek, erős lúgok.
10.6. **Veszélyes bomlástermékek:** Szénmonoxid (CO), szén-dioxid (CO₂), nitrogén-oxidok (NO_x).

11. TOXIKOLÓGIAI ADATOK**

A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

a) Akut toxicitás:

Toxicológiai információ nem áll rendelkezésre a termékről

Didecil-dimetil ammónium klorid:	LD ₅₀ (patkány, orális): 238 mg/kg (OECD Test Guideline 401) LD ₅₀ (nyúl, dermális): 3342 mg/kg
Benzil-(C8-18)-alkil-dimetil-ammónium klorid:	LD ₅₀ (patkány, szájon át): 795 mg/kg LD ₅₀ (patkány, bőrön át): 1560 mg/kg
Polietylén-glikol-6-kapril-glicerid	LD ₅₀ (patkány, orális) > 2000 mg/kg

- b) Irritáció: Nem irritáló hatású
c) Maró hatás: Nem maró hatású
d) Szensibilizáció: Nem ismert
e) Ismételt dózisú toxicitás: Információ nem áll rendelkezésre
f) Rákkeltő hatás: Nem ismert
g) Mutagenitás: Nem ismert
h) Reprodukciót károsító tulajdonság: Nem ismert

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverék felületaktív anyagot és biocidot tartalmaz. Kerüljük el nagy mennyiségben a felszíni- és talajvizetekbe, csatornába jutást. Kritikus veszélyek nem ismertek.

12.1. Toxicitás: A termékre nem megállapított.

Ökotoxikológiai adatok az alpanyagra vonatkozóan:

Benzil-(C8-18)-alkil-dimetil ammónium-klorid: EC₅₀ (Daphnia magna): 0,03 mg/l/48 óra; EC₅₀ (Selenastrum capricornutum): 0,06 mg/l/96 óra; LC₅₀ (Oncorhynchus mykiss): 1,7 mg/l/96 óra. Perzisztencia és lebonthatóság: könnyen lebontható (módszer: OECD 301 D Closed-Bottle Test). Bioakkumulációs képesség: az n-oktanol/víz eloszlási együttható alapján a feldúsulás élő szervezetekben nem várható; log Kow 0,5-1,58. AOX információ: nem tartalmaz olyan összetevőket, amelyek a szennyvíz AOX értékét befolyásolhatják. Nem tartalmaz nehézfémeket. A felületaktív anyagok biológiai bonthatósága megfelel a 648/2004 EK rendeletnek. Nem tartalmaz PBT és vPvB komponenset.

Didecil-dimetil ammónium klorid: Akut toxicitás hal LC₅₀ (Fürge cselle): 0,19 mg/l/96 óra (US-EPA módszer), NOEC (Zebra hal): 0,032 mg/l/34 nap (OECD 210 módszer). Daphnia magna toxicitás: EC₅₀ 0,062 mg/l/48 óra, bénulás (módszer: EPA-FIFRA), NOEC 0,01 mg/l/21 nap, reprodukciós teszt, (módszer OECD Test Guideline 211). Baktérium toxicitás: LC₅₀ (aktivált iszap): 11 mg/l/3 óra, lélegzőgátlás teszt, (módszer OECD 209). Stabilitás vízben: abiotikus bomlás. Biológiai lebomlás: könnyen lebomlik (teszt periódus 28 nap, módszer OECD 301B).

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság: A felületaktív anyagok lebomlanak a környezetben. A felületaktív anyagok biológiai bonthatósága megfelel a 648/2004 EK rendeletnek.

12.3. Bioakkumulációs képesség: Nem meghatározott.

12.4. A talajban való mobilitás: Nem megállapított.

12.5. A PBT és a vPvB- értékelés eredményei: Nem megállapított.

12.6. Egyéb káros hatások: A termék toxicitása a környezetre nem került meghatározásra.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

a) Javasolt ártalmatlanítási eljárások:

Az Európai Hulladék Katalógus szerint nem veszélyes hulladék.

b) A hulladékkezelés jogi szabályozása:

Tilos a keveréket és annak fel nem használt maradványát, csomagolóburkolatát élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni. Kis mennyiségű termék kiömlése esetén a megadott útmutatás alapján járjunk el (lásd 6. pont). Ha szükséges, a maradványt mossuk el nagy mennyiségű vízzel a csatornahálózatba. Nagy mennyiségű keverék kiömlése esetén a megjelölt hulladékot adjuk át az erre specializálódott, illetékes cégnek és a helyi ill. nemzeti szabályozás alapján járjunk el.

A felhasználás során keletkezett szennyvíz minőségének élővízbe, felszíni vízbe bocsátása esetén a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletben, és a 220/2004. (VII. 21.) Kormány rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie.

c) Javasolt hulladékosztályozás:

07 04 99: közelebbről nem meghatározott hulladékok

d) Javasolt osztályozás a szennyezett csomagolóanyagra:

15 01 02: műanyag csomagolási hulladékok

A kiürült és tisztára mosott csomagolóanyag újrahasznosítható vagy kommunális hulladékként kezelhető.

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nem ADR jelölésköteles.

15. SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK**

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Használati utasítás, tárolás, hulladékkezelésre és elsősegélynyújtásra vonatkozó információ a termék címkéjén található.

SEVESO kategória: A termék a 219/2011 (X. 20.) Korm. rendelet alapján SEVESO kategóriába nem besorolt.

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény

1993. évi XCIII. törvény

1995. évi LIII. törvény

2000. évi XXV. törvény

2000. évi XLIII. törvény

220/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet

98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet
28/2011 (IX. 6.) BM rendelet
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet

25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet
1907/2006 EK rendelet
219/2011 (X. 20.) Korm. rendelet
1272/2008 EK rendelet
648/2004 EK rendelet

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: A termékre kémiai biztonsági értékelés nem készült.

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK**

A biztonsági adatlapban megadott veszélyjelek, R, H mondatok és rövidítések:

Veszélyjelek:

C Maró
Xn Ártalmas
Xi Irritatív
N Környezeti veszély

R mondatok:

R 10 Kevésbé tűzveszélyes
R 21/22 Bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas
R 22 Lenyelve ártalmas
R 34 Égési sérülést okoz
R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat
R 50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre
R 67 Gőzök álmoságot vagy szédülést okozhatnak

H mondatok:

H301 Lenyelve mérgező
H302 Lenyelve ártalmas
H312 Bőrrel érintkezve ártalmas
H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra

Rövidítések:

Acute Tox. 3, 4	Acute toxicity (oral), Hazard Category 3, 4
Acute Tox. 4	Acute toxicity (dermal), Hazard Category 4
ADR	European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás
AOX	Adsorbable Organically bound halogens az adszorbeálható szerves halogén-tartalmat jelenti
Aquatic Acute 1	Hazardous to the aquatic environment – Acute Hazard, Category 1
CAS	Chemical Abstract Service (division of the American Chemical Society)
EC	EINECS: az 1981. szeptember 18-án az Európai Közösség piacán jelen lévő valamennyi anyagot tartalmazó Létező Kereskedelmi Anyagok Európai Jegyzéke ELINCS: az 1981. szeptember 18-át követően az Európai Közösségben, illetve az Európai Unióban törzskönyvezett új anyagokat tartalmazó Törzskönyvezett Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke.
EC ₅₀	az anyag tényleges koncentrációja, amely a legnagyobb válaszreakció 50%-át eredményezi
LC ₅₀	(50%-os halálos koncentráció): az anyag azon koncentrációja a vízben, amely a kísérleti állatcsoport 50%-ának elhullását okozza
LD ₅₀ (lethal dose)	a kísérleti állatok 50%-át elpusztítja
NOEC	No observed effect concentration az a legnagyobb dózis, amelynek még nincs megfigyelhető hatása
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet, elsősorban a fenntartható gazdasági fejlődéssel, foglalkoztatással, életszínvonallal, pénzügyi stabilitással, gazdasági fejlődéssel, piacgazdálkodással foglalkozó szakmai szervezet, több, mint 100 tagországgal
PBT	perzisztens, bioakkumulatív és mérgező
Skin Corr. 1B	Skin corrosion, Hazard Category 1B
vPvB	nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív

Képzési, betanítási előírások:

A keveréket használó személyzetet oktatni kell a kezeléssel kapcsolatos kockázatokról, az egészségügyi és környezetvédelmi követelményekről. Meg kell ismertetni őket a termék veszélyes tulajdonságaival, a foglalkozás-egészségügyi és környezetvédelmi előírásokkal és az elsősegélynyújtási intézkedésekkel.

Javasolt felhasználási korlátozások:

Az 1. pontban megadott felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Speciális felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége. Ebben az esetben a felhasználó az egyedüli felelős a helyi és nemzeti szabályozásokhoz, előírásokhoz való alkalmazásért. A biztonsági információk a terméket a biztonság szempontjából írják le, és nem tekinthetők a termék műszaki specifikációjának.

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók biztonsági adatlapjai és irodalmi adatok alapján állítottuk össze. A magyar nyelvű biztonsági adatlapban a változások a lábjegyzetben megadott módon megadottak tekintendők. A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.